

Ordføreren (Bergsøe): Af Betænkningen over det her omhandlede Lovforslag vil det være Thingets ærede Medlemmer bekendt, at samtlige Medlemmer af Udvalget med Undtagelse af den ærede Forslagsstiller nære den Anskuelse, at de forhaanden værende Forhold ikke berettiger til Udstedelsen af en alt Fæstegods omfattende Evangslov; thi til en sliq Berettigelse vilde ifølge Grundlovens § 87 udføres, at Almeenvellet fordrede Udstedelsen af en saadan Lov. Skjøndt vi imidlertid villigen anerkjende, at Almeenvellet er høiligt interesseret i Fæstegodsens Overgang til Selveiendom, kunne vi dog ikke indrømme, at det paabyder Udstedelsen af en Evangslov i den omhandlede Henseende; og det synes ikke engang, som om Concipiisten af det foreliggende Lovforslag selv har havt denne Anskuelse. Havde han nemlig havt en saadan, da vilde han ikke have kunnet gjøre Fæstegodsens Overgang til Selveiendom afhængig af, om Fæsteren ønsker det eller ikke; han vilde heller ikke have kunnet indskrænke Loven til de Fæstegaarde, der høre til de forrige Hovedgaarde, og have undtaget, saaledes som skeet er i § 8 af det foreliggende Lovforslag, de Gaarde, der ere bortfæstede men ikke høre til en forhenværende Hovedgaard. Han vilde heller ikke, naar han havde en saadan Anskuelse, have udsat Evangslovens Anvendelse i visse Tilfælde i 20 Aar, saaledes som det er skeet i Lovudkastet, og ligeledes maatte han, hvis han havde havt en saadan Anskuelse, have givet en Bestemmelse for, at en Gaard, der blev fæsteledig, fordi Fæsteren ikke havde benyttet sig af Loven, ikke kunde bortfæstes paany, og endelig maatte han ialtfald have taget en Bestemmelse om, at en Gaard, der engang var bleven Selveiergaard, ikke paany kunde bortfæstes. Men, skjøndt saaledes Udvalgets samtlige Medlemmer med Undtagelse af den ærede Forslagsstiller have den Anskuelse, at de forhaanden værende Forhold ikke berettiger til Udstedelse af en Evangslov, er det dog netop Menighedsforskjelligheden med Hensyn til Samfundets Berettigelse til at udstede en Evangslov, der har bewirket, at Udvalget har deelt sig i to Hoveddele. Den ene Halvdeel af Udvalget nærer nemlig den Anskuelse, at en Evangslov, en tvingende

Indskriden fra Statens Side i den omhandlede Henseende er ubetinget uberettiget, og den har som Følge deraf aldeles ikke villet indlade sig paa at stille Ændringsforslag til Lovforslaget, men fraraader det i dets Heelhed. Den anden Halvdeel af Udvalget, som har stillet de foreliggende Ændringsforslag, antager, at en Evangslov, en tvingende Indskriden fra Statens Side i den omhandlede Henseende, vil under visse Betingelser kunne være berettiget, navnlig naar den kun angik visse Classer af Fæstegodsset, og denne Anskuelse i Forbindelse med Overbevistningen om det Ættelige i, at Fæstet maatte gaae over til Selveiendom, og at denne høist vigtige Sag ogsaa for Dieblicket kunde gaae idetmindste et Skridt — om det ogsaa ikke blev noget stort Skridt — videre fremad, har bragt dem til at prøve paa, om de ikke, ved at omændre Lovforslaget, kunde gjøre det antageligt, har bragt dem til at prøve paa, om de ikke istedetfor det Evangslovs middel, som de fraraade, kunde gjøre Forslag til andre Midler til Selveiendoms Fremme, hvis Anvendelse man kunde ansee for at være tilraadelig, og som Følge heraf have de ved Siden af det stillede Ændringsforslag, at §§ 7—66, som netop ere de Paragrapher, der indeholde den tvingende Indskriden fra Statens Side tilligemed forskjellige af de Bestemmelser, der forudsætte en saadan Evang, skulle bortfalde, foreslaaet et Par Midler til Selveiendoms Fremme, som indeholdes i §§ 7—12 af Ændringsforslaget. Det ene af de to Forslag, som indeholdes i disse Paragrapher, gaar ud paa, at alle fæsteledige Gaarde, som høre under offentlige Stiftelser eller under et Embede, skulle sælges ved Auction, og det andet af dem gaar ud paa Indførelse af mæglende Commissioner, som skulle bereise Fæstegodsferne for at see at mægle mellem Eierne, af Fæstegaardene og Fæsterne med Hensyn til de Vilkaar, paa hvilke Fæstegaardene kunne gaae over til Selveiendom.

Hvad det første af disse Forslag angaaer, skal jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at, naar man ønsker, at Fæstet skal gaae over til Selveiendom, ligger det meget nær, at man ogsaa ønsker, at Fæstet ikke fornyes paa en ubestemt, men sandsynligvis me-